

Előfiz. díj helyben:
Egész évre . . 8 frt
Félévre . . . 4 »
Negyedévre . . 2 »
Vidékre 1 frttal több.

Hirdetési díj:
Egész oldal . 20 frt.
Fél oldal . 10 »
Negyed oldal 5 »

Ezen felül minden hirdetésnél 30 kr. kincstári illeték fizetendő.

SZABADSÁG.

Megjelenik hetenkint háromszor: vasárnap, kedden és csütörtökön.

A szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII-ik kör, Virág-
utca, 337-ik hszám.

Ugy a kéziratok,
mint a hirdetések
ott vétetnek fel.

«Nyilttér» sora 15 k.

Kisebb hirdetéseknel
minden szó után 5 kr.
és a kincstári illeték
számítottatik.

Egyes szám ára 10 kr. — Számonként kizárólag a szerkesztőnél vagy a lapkihordónál kapható.

A mai értekezéslet.

Varga Károly polgármesterré leendő felléptetése céljából ma délután 3 órakor értekezéslet tartatik a „Hungária” szálloda nagytermében.

Ez ügyben már két ízben volt értekezéslet, de az értekezésletnél tovább nem is haladtak, pedig ha kitűzött zászlóját győzelemre akarja juttatni a párt, így pusztá értekezéslettel nem sokra haladunk.

Mi feltesszük arra hivatott pártfőfőiről, hogy Varga Károly jelöltetésével nemcsak komolyan foglalkoznak, de tudnak is cselekedni, ha a tettek terére jutnak. Pedig küszöbön állunk. Itt tovább tétovázni nem lehet, itt a lehető legkomolyabban kell cselekedni.

Számba kell venni, kik tömörülhetnek a párt körül, számba kell venni, hogy a nehéznek ígérkező szembenállásnál kik lesznek az ellenzék biztos támogatói, mert ily számbavétel nélkül nagyon nehéz lesz a mérkőzés.

Mamuzsits Lázár és társainak pártja a nem gondolkozó tömegben erős támaszt bír, ezt megdönteni csak úgy lehet, ha az értelmesebb elem tömörül s felvilágosítja az eltévedett egyszerű polgárságot is.

A mai értekezésletnek azonban még azt a tanácsot is adjuk, ne lépjen tovább a kitűzött célnál, ne jelöljön más állásokra senkit, mert hogy a többi állásokat kik fogják elnyerni a tisztujtáskor, az napirendre sem jöhet ma, arról gondolkodni lehet, de értekezni nem.

Ha a többséget sikerülend Varga Károly és városunk jobb jövőjének érdekében megnyerni, ha jelöltünk neve többségben kerül ki az urnából, a tisztikar további szervezése az új polgármester hozzászólására hagyandó, mert azt nemcsak a párt, hanem a polgármesternek is tudnia kell, kikben helyezi bizalmát, s kiknek segítségével mellett hiszi rendezhetni Szabadka város kuszált viszonyait.

Az új gimnázium kérdése.

(Folytatás.)

Helyiségünk egészségi tekintetben is föltötte áll a régi törvényszéki épületnek. Elég legyen csak arra utalnunk, hogy udvara tágasabb, szellősebb s a benne tapasztalható nyári forróság befásítás által jelentékeny mérvben enyhíthető; hogy a mostani

épületnek kifogástalan jó árnyékszéke van, mely ha nincs is az épület testében, belőle szögellik ki s könnyen szemmel tartható; továbbá udvarán és tágas tornaterén az ifjúság a szabad mozgásra szánt időben könnyen ellenőrizhető s így benne a fegyelmezés tökéletesebb. Legnagyobb fogyatkozása, hogy a népiskolának néhány osztálya a mostani épület földszintjén van elhelyezve, ami a különben is szűk udvar ketté osztását és elkerítését tette szükségessé. Mellőzvé az, hogy már magában is kellemetlenségekkel van összekötve, ha egy szűk udvaron két intézetnek is kell osztoznia, csak azon fegyelmezési nehézségekre utalunk, melyek két intézet növendékeinek érintkezéséből származhatnak. Végül a mostani helyiség mellett szól az is, hogy tekintve széles homlokzatát és az Eötvös-utczára szolgáló hosszú szárnyát, stilszerű átalakításra a régi törvényszéki épületnél sokkal alkalmasabb.

Tekintetes Közggyűlés! Nézetünk szerint a fentebbi körülmények világos és meggyőző bizonyosságai annak, hogy a mostani gimnáziumi épület a régi törvényszékinél iskolai czélokra jobban megfelel. E mellett szólnak az általános paedagógiai, egészségügyi, fegyelmezési s aesthetikai érvek, melyek még arra az esetre is biztosítják a mostani épület elsőbbségét, ha a régi törvényszéki épület átalakítatik, s viszont a régi törvényszéki helyiség, alig néhány s mellékes dologban áll föltötte úgy, hogy a gimnázium áttelepítését ebbe a helyiségbe határozott visszaesésnek kellene kijelentünk.

Mi következik ebből?

Ha az intézetnek javát akarjuk s fejlődését nem akarjuk kockára tenni, okszerűen csak is az, hogy a gymnasiumnak mostani helyiségében kell maradnia, kibővítvén azt a népiskola által ez időszertint elfoglalt termekkel vagy egészen új, kizárólag az ő czéljaira készült épületbe kell áttelepíttetnie: de a törvényszéki épületbe áthelyezni nem lehet, nem szabad. Köztudomású dolog azonban, hogy városunk hatósága gymnasiumunk mostani helyiségét a városházával szándékozik összekapcsolni, hogy a kettő egyesítése által egy nagyszabású városházát létesítsen; a gymnasium tehát jelenlegi épületében nem marad meg, a miből — a fentebbieket számításba véve — önkényt következik, hogy a gymnasium helyiségének kérdését csakis új épület emelése által lehet kedvezően megoldani.

Ennek kijelentésével észrevételeinket be is fejezhetnők, mert emlékiratunk egyedüli célja: kimutatni, hogy a gymnasiumi épületkérdésnek legegyszerűbb megoldása az adott körülmények közt mi lehet? A fentebbi

eredmény nem lehet meglepő. Manapság, mikor a paedagógiai elmélet és gyakorlat egybehangzólag oly számos és lényeges követelményt állít fel a középiskolai épületek jóságát és czélszerűségét illetőleg, senki előtt sem lehet kétséges, hogy ha valamely intézet helyiséget változtat, azt könnyelmű módon nem teheti s csakis egy jobbnak reményében szabad megmozdulnia régi helyiségéből. Intézetünk csak veszítene az által, ha a tervezett helyiségbe kerülne; másrészt ez idő szerint semmi kedvezőbb nem lehetne rá nézve, mint egy teljesen új, az ő czéljaira épült helyiségbe átköltözni.

Csak hogy lehetséges-e ez nagyobb áldozatok nélkül lehetséges-e Szabadka városának, melynek évi közoktatási budgetje a százezer forintot felül áll, mely hazafias buzgalommal évtizedek óta oly nagy összeget áldoz nemzeti kulturánkért?

(Folyt. köv.)

Hol van a főispán? Szegeden dolgozik azon a nagy fogáson, hogy egy alkertészt elcsipett, a mikor az megnyesett egy tuhja bokrot. Fegyelmi. Jó lenne pedig időt venni és megtekinteni hány tuhja bokor árát temetik el Szabadkán a városi urak ott a törvénykezési új palota körül, honnan a követet elhörták, új utat követtek, aztán azt is felszedték, most hordják vissza a gymnasium elé hordott régi követet. És a sok ezer forint a hol elpocsékolatik, ott nincs fegyelmi.

Ilyen még Szabadkán sem történt!

Sok botrány, sok visszaélés kerül napvilágra Szabadka város hatósági életében, de olyan még sem történt mint legutóbb Zombor városában.

Zombor Bács-Bodr. vármegyének székhelye, tehát kell is, hogy a megye többi városain tul tegyen, s ne csak mindig azt halljuk: „ilyen csak Szabadkán történhetik”, — hanem halljuk már egyszer azt is: „ilyen még Szabadkán sem történt!”

Zombor város egyik alkapitánya elítélte dr. Molnár Gyula ügyvéd s ellenzéki lap-szerkesztőt 3 napi fogságra, kegyelmesen megengedvén neki, hogy saját pénzén ehettik is, nem kell a rabkoszton sanyarognia.

Miért?

Elmondjuk.

Egy szegény, hajlott koru, beteg, mindkét szemére szürkehályogos asszony — Fischer Czeccilia nms-militicsi lakos — látogatja már 6—8 év óta Zombor város egy-két intelligens családját segélyezés céljából.

Ez a szegény nyomorék teljesen munkaképtelen, mihez járul még, hogy előadása szerint 6 élő gyermeket s egy folyton ágyban fekvő férjet is neki kell eltartania.

Nem volt házról-házra járó koldus, hanem a fajta szegény asszony, akinek rendes lakása s rendes életmódja van s csupán azokhoz járogat kegyadományokért, akiket személyesen ismer.

E körülményeknek tudható be az is, hogy ennek a szegény asszonynak soha se adott dr. Molnár 1—2 krt, mint koldusnak szokás, hanem 1 frtot — néha csak 50 krt.

Mintegy négy hét előtt ismét meglátogatta dr. Molnárt s ezuttal is átvevén a szokott kegyadományt, egyuttal keserves panasz és siránkozás közben azt kérte, hogy adna neki a nevezett egy kis ajánlást ismerőseihez, mivel helyzete a tél beálltával sokkal súlyosabbá vált, mint valaha volt.

A könyörgések meghatották dr. Molnárt s egy névjegyre a következő ajánló sorokat írta s adta át borítékban:

„Ezen szegény asszonyt jóindulatu emberek szives pártfogásába ajánlom. Beteg, 6 gyermeket kell neki eltartania s megérdemli a könyörületet.“

Mi történt ezen névjegy átadása után nem tudni. Rá következő napok egyikén dr. Molnár idézést vett a zombori rendőrséghez kihágási ügyben Mrákovits II-od alkapitány elé.

Megjelenvén, fölmutattatott a jelzett névjegy azzal a kérdéssel: — ő írta-e azt?

A felelet az volt: igen!

Sem több, sem kevesebb nem történt ez ügyben, Mrákovits II-od alkapitány fölvette a jegyzőkönyvet, melyet dr. Molnár aláírt. Ezzel az ügy befejezettnek látszott.

Hogy ezen névjegy alapját képezi egy kihágási ügynek, hogy abban dr. Molnár vádlottként szerepel, arról szó sem volt, sőt azon körülmény, hogy a jegyzőkönyvet aláíratta az alkapitány, kizárni látszott azt a lehetőséget, hogy mint vádlott hallgattatik ki.

Köztudomásu ugyanis, hogy a vádlott kihágási ügyben a jegyzőkönyvet nem írja alá.

Privátim azonban figyelmetetve lett a „Z. és V.“ szerkesztője arra, hogy ebből a csekélységből a rendőrség nagy dolgot akar fölfujni.

De mivel tárgyalás ez ügyben nem tartatott, nem konstatáltatott, hogy vajjon az I. r. vádlott azonos-e azon egyénnel, akinek a névjegy adatott, tényleg koldult-e azzal az I. r. vádlott stb., ennél fogva abszurdumnak tűnt föl annak pusztá lehetősége is, hogy a rendőrség abban az ártatlan névjegyben találta volna meg a rég keresett alkalmat s módot, a hírlapíró megfélemezésére, a sajtó terrorizálására.

S még is úgy történt.

F. évi november hó 7-én dr. Molnár Gyula asztalán az alábbi szóról-szóra idézett ítéletet találta:

109. sz.

kih. 1899.

Fischer Czeccilia nms-militicsi és dr. Molnár Gyula zombori lakosok elleni ügyben következőleg

Ítéltetett:

I. Fischer Czeccilia nms-militicsi lakos a kihágási törvény 66. §-ában minősülő s büntetendő kihágás elkövetésében hibásnak találtatván, saját élelmezése mellett szenvedendő 2 napi elzárással sújtatik.

II. Dr. Molnár Gyula zombori ügyvéd (jogtudor) az 1879. évi XL. t.-cz. 26. §-a

ügy az 1878. évi V. t.-cz. 69. és 71. §-a rendelkezéséhez képest, az 1879. évi XL. t.-cz. 66. §-ában minősülő hihágás elkövetésében hibásnak találtatván, szintén saját élelmezése mellett szenvedendő 3 napi elzárással sújtatik.

I n d o k o k :

I-ső rendű vádlott kolduláson tetten éretvén — beismerése alapján — a vádlott rovatlan előéletének, mint enyhítő körülmény tekintetbe vételével az ítélet rendelkező részében idézet 66 §-a értelmében marasztalandó volt.

II-od rendű vádlott, mint részes büntetendő volt, urert a kihágást elkövető Fischer Czecciliát koldulásra bujtogatta, részsére koldulás, illetve koldulhatásra alkalmas ajánló levelet adott, mely körülményt a vádlott nemcsak hogy nem tagadta, hanem a tárgyalás során be is ismerte. Enyhítő körülmény vádlott rovatlan előélete. Súlyosbító körülmény vádlott műveltségi foka, mert mind ügyvédnek föltétlenül tudnia kellene, hogy a koldulás büntetendő cselekvényt képez. Sőt tekintettel a vádlott eddig tanusított társadalmi viseletére, melyben eddig a hatóság iránti tiszteletet nem csak hogy be nem tartotta, hanem a hatóság elleni tiszteletlenséget tudatosan terjesztette és még folyton terjeszti, azokkal alaptalanul folyton kötekedik, azokat alaptalanul többször vádolta, ennél fogva több, mint bizonyosra vehető, hogy a vádlott a hatóság nem respektálásának újabb kifejezést adandó, a kihágást szándékosan követte el, ennél fogva a büntető törvény 92. §-a a legjobb akarat mellett alkalmazható nem lévén, vádlott föntiek értelmében marasztalandó volt.

Miről Fischer Czeccilia a nemes-militicsi előjáróság útján, — dr. Molnár Gyula zombori ügyvéd pedig vétív mellett értesíteni rendeltetnek azzal, hogy jelen ítélet a kézbesítéstől számítandó három nap alatt megfölebbezhető.

Zomborban, 1890. év novemb. hó 4-én.

(P. H.)

Valter s. k.
rendőrfőkapitány.

No az ilyen stiklik csakugyan nem eshetnek meg mindenütt.

Irodalom, művészet.

Színház. Szerdán „Uff király“ operette. Két komoly dráma után, a minő „Fourchambault család“ és az „Arany ember“ szinte jól esett a közönségnek egy bohókás operettet is hallani. Az „Uff király“ operette pedig nagyon alkalmas darab arra, hogy az ember nevető izmai mozgásba hozassanak, mert telve van a legképtelenebb jelenetekkel. V. Margó Célia virgoncz Lazuli volt s dalaival nagy tetszést aratott, Serfőzy Etel szintén jól énekelt. Kis Uff királyt eléggé komikusan adta. Breznay kitünő csilagász volt. Győre mint Eriszon nagykövet szerepének komikumát teljesen kiaknázta.

Nem hagyhatjuk említés nélkül azt, hogy ez estén ismét botrány történt. Ugyanis egyik földszinti páholyban egy bizonyos uri ember jól illuminált állapotban lévén — nyílt jelenetben a földszintre kiabált, a közönség nem kis megbotránkozására. Felkérjük a rendőrséget, hogy máskor ehhez hasonló scenakát megtörténni ne engedjen.

Csőtörtőkön ifjb. Bokor József karnagy jutalomjátéka volt bérletszünetben, mely alkalommal a „Mikádó“ operette-t és

Dimitri Szlavianszki D' Agraneff orosz daltársulatának imitációját adták félig telt ház előtt, ami a szabadkai viszonyokat tekintetbe véve, a jutalmazottra nézve közepszerű sikernek tartható. Maga az operette összességében előadásban folyt le. A siker oroszán része V. Margó Céliát és Serfőzy Etelt illetik, kik szépen is énekelték és jól is játszottak. Vihary jó Mikádó és Breznay kitünő „legfőbb hohér“ volt. Győre valóságos kihinai arcot mutatott kitünő maszkirozása folytán, Ricz szépen énekelt. Feltétlen elismerést érdemel Kövesdi Rózsa k. a., aki a beteg Völgyi Katiczát helyettesítve (Pitti Sing) oly ügyesen énekelt és játszott, hogy a közönség megtapsolta. Kövesdi Rózsa eddigelé csak a legkisebb szerepekben vett részt mint kardalosnő, vagy statisza, pedig a kisasszonynak van tehetsége nagyobb szerepekre is s azért óhajtanád, hogy a rendező néha-néha önállóbb szerepeket is osszon neki, mert a szini pályán is csak úgy lehet haladni, ha alkalom adatik kinek-kinek a saját tehetsége érvényesítésére.

Az orosz daltársulatnak az utánzata a külső hatást tekintve meglepő volt, az első pillanatban azt hittük, hogy a valódi orosz társulat van a színpadon, oly híven volt utánzóva az öltözetük, állásuk, sőt egyiknek-másiknak még az arca is. Ot dalt énekelték, melyek közül a leghűbb utánzat a „Repülj kis lovom“ cz. kozák dal volt.

Pénteken Katona József születése évfordulója emlék ünnepe „Bánk-Bán“ tragoedia került színi. Bánk bánt Peterdy adta, aki jól fogta ugyan fel szerepét, de már a kivitelben gyengébb volt, előadás közben a nyelve néha meg is botlott, valószínűleg nem volt kellő ideje szerepe jól betanulására, mert a darabot csak hirtelenében vették elő. Dicsérettel kell megemlékeznünk Győre Alajosról, aki Petur bánt, a magyar temperamentum az igazi típusát, teljes kidomborításban és valódi páthossal adta. Biberachot Rónay kitünően alakította. R. Balogh Etel Melindája szintén sikerült volt. Halasy II. Endre szerepét teljesen elejtette, ugyancsak gyenge alakítás volt a Szendrei Ottó-ja is. Breznay Tiborcz-ot remekül játszotta. H. Szabó Ika sok jó igyekezettel játszott, de a büszke, gögös, daczos és vakmerő Gertrudist még sem alakította szerepéhez jellegzetes módon.

Színházi játérend. Vasárnap 16-án V. Margó Célia asszony felléptével bérlet 15-ik számban Falu rossza eredeti énekes népszínmű.

Hétfőn 17-én Ujdonságul bérlet 16-ik számban e színpadon először „Vadorkók“ legújabb kitünő vigjáték 4 felvonásban írta Blumenthal Oszkár fordította Tolnay Festetich Audur. (A nemzeti színház műsor-darabja.)

Varga Károly polgármesterré jelöltetése alkalmából ma délután pártértekezlet lesz. A végrehajtó-bizottság elnöke Regényi Lajos a meghívókat nem írta alá. Miért? A hatóság durva támadása riasztotta volna el? Nem lehet! Más ok van? Nem hiszszük! Regényi Lajosnak ma ott kell lennie annak a pártnak a gyűlésen melyet megteremtteni segített.

Törvénykezés.

(A zentai nagy bűnper.)

Kilencz nap óta működik Zentán a nagy-kikindai kir. törvényszék mint delegált bíróság, azonban még a mai napig sem sikerült az összes szembesítéseket és tanuzást bevégezni. Ha e hosszú időn visszatérintünk, az tűnik ki, hogy panaszosoknak vagy nincs kellő bizonyítékuk a történt bűnös cselekmények beigazolására, vagy ilyen cselekmények el sem is követték.

Hogy ennek daczára a vádhatározat meghozatott, hogy az ügyesség oly erős vádakot emelt s a törvényszék ennyi időt kénytelen elrabolni, annak oka leginkább az, hogy a vizsgálat során minden panaszos és minden tanu igen sokat, tudott mondani, míg ma vallomásaikat vagy egész más irányba terelve beszélnek, vagy nem igen emlékeznek.

Első rendű vádlott Baky Gedeon ellen merül fel egy-egy terhelőbb vallomás, de másrészt ismét három másik vallomás esik, mely az előbbi értékét vagy megsemmisíti, vagy legalább is nagyon lelohasztja.

Másod. vádlott Wagner Nándorra nézve már majdnem teljeseen igazolva van, hogy hivatalos minőségbeni munkálkodásáért pénzt nem vett fel, annál kevésbé követelt.

Egyébként volt mérnöktársa Csuka Sándor is vallotta, hogy bizony ha hivatalos dolgon kívül kérte fel valaki mérnöki munkára, azt ő is megfizetetté, és még sem vádlott, mint Wagner, hanem csak tanu, pedig Wagner is azt cselekedte, a mit ő.

A többi vádlottak közül Hevért terheli legjobban a saját beismerő vallomása, míg a többiek a nagy port vert bűnpernek csak olyanforma szereplői, mint egy tál ételnél a „garnirung.“ Ott ülnek a vádlottak székeiken, hogy többet mutassanak.

A tárgyalás tegnap délután egy órakor ért véget, s holnap (hétfőn) d. e. 9 órakor veszi kezdetét újra.

Hogy a napokra terjedő újabb tárgyalások némi képét nyujtsuk, közöljük a kihallgatások érdekesebb részét, éppen a tegnapi napról:

Nagy Balázs szemébe mondja Bakynak, miszerint fizetett neki 1 frt 50 krt, hogy jutalékát az ő földje mellett adja ki, azonban előzőleg másként vallott, s ennek okát nem tudja adni.

Nagy Ferencz szintén 1 frt 50 krt fizetett Bakynak, hogy ugy kapja jutalékát, mint a másik. Ezt szemébe mondja, s hozzászól, hogy ugyanennyit adott Biró mérnöknek is.

Barna István 64 frtot fizetett Bakynak, abból 60 frtot kölcsön kért. Ezen összeget Baky kérte tőle; kért pedig lánczonzként 2 forintot.

Menczer Jakab tanu azt hallotta, hogy tömegben beszéltek Zentán, miszerint csak ugy lehet a járásosztást utra kezdeni, ha a bírót bemártják.

Volt aztán egy felette élelmes ember is a zentai polgárok között, valami Kopasz Ferencz, a ki gyűjtőívet készített, arra szépecskén pénzeket szedett össze az urak részére, de hogy hová tette, azt senki nem tudja. Erre vonatkozólag Kopasz Mátyás Mihály ugy emlékszik 30 frtot fizetett Kopasz Ferencznek, a ki gyűjtött egy mérnök részére, hogy az örök földjeiket felmérje.

Kecskés Mátyás 90 éves Péter fia által küldött pénzt Kopasz Ferencznek, de hogy miért, mennyit, kinek a részére, azt nem tudja.

Burány Antal szintén a gyűjtésre fizetelt 70 frtot Kopasz kezéhez, de hogy az kinek és mit fizetett abból, nem tudja.

Kopasz Béla szintén adakozott 15 frtot. Kopasz Ösmér Béla anyja kétszer adott 5 frtot, egyszer 15 frtot, mert a gyűjtőíves azt mondta: „ezek a pénzek kellenek az uraknak Szabadkán.“

A kihallgatások legkülönösebb része volt egy intelligens ember, egy diplomatikus mérnök habozó vallomása.

Petrás Andor mérnök mérte ki természetben, — a miről neki a térképet megküldötték a városból. Biró mérnök megbizta, hogy hívja fel jó barátait, hogy pénzt hozzanak. „A pénz ugy forgott — beszélé tanu, — a mérnöki irodában, mint emberek között a szó.“ A szombat délelőtti kihallgatásán azonban sehogy sem akart a tanu visszaemlékezni arra, hogy mit vallott ő a vizsgálóbíró előtt, valamint a multban történetekre sem tudott visszaemlékezni.

E sajtóságos magaviseletét indokolta azzal, hogy Nagy-Kikindán Szekeres vizsgálóbíró 9 napig faggatta, már utóvégre rámondta a mit akart. Biró Bartus csak azt részesítette előnyben, aki fizetett. Ezt fen tartja, de a többi részt nem egészen, mert ott esküt tenni nem kellett. Nagyon feltűnt neki, — beszélé tovább a tanu, — hogy Biró mérnöknek olyan tág tér nyitott, a minőt még nem látott sehol, s ez azt a gyanut ébresztette, hogy a B a k y bíró nem helyesen járt el, mert kiosztás után 2—3 ízben kellett új méréseket tenni bírói végrések alapján. Zsarkó József abban állapodott meg Biró Bertalannal, hogy egy tagban kapja a kompetenciát.

Ez sem lett beigazolva, sőt azt konstataálta a törvényszék, hogy ez az állítás valótlan, mert Zsarkó kompetenciája több helyen fekszik.

És így tovább.

Ha egy okleveles mérnök így játszik a szóval, képzelhetjük mennyit ér az irni, olvasni vagy épen nem vagy édes keveset tudó egyszerű parasztkor vallomása.

A vallomását forgató Petrás mérnök távoztával egy zentai parasztkor ezt a lakonikus megjegyzést tette: „de nehéz volt azt a sok igazságot lehazudni!...“

A piacztértől a Sümeghi-féle házig az ut közepén két sor fát ültettek. Helyes. De az már nem helyes, hogy a sok kiásott gödör megakasztja a közlekedést s éjjel a legnagyobb szerencsétlenségek okozója lehet. Vagy ültessék vagy temessék be a gödröket.

Közgazdaság, ipar, kereskedelem.

Allategészségügyünk kezd a rendes mederbe visszatérni. A hasított körmű háziállatok között hónapokon keresztül uralgott száj és körömfájás teljes megszűnése hivatalosan konstataáltatott, s az állami állatorvos e hó 19-én fogja megtartani a fölülvizsgálatot, melynek megejtése után határunk a zár alól felmentetik.

Enek kapcsán megemlítjük, hogy még e hó folyamán pótvásár tartatik, városunkban, miután a legutóbbi őszi vásárra juh, szarvasmarha, kecske felhajtható nem volt.

Az intézkedést várja hatóságunk a miniszteriumtól.

Pénteken nagy hetivásárunk volt, káposzta, burgonya, zöldség, répa volt bőven. A gabonauemüekből is nagy hozatal történt. Kedvező árak mellett a kínálat erős volt, a kereslet azonban elég korlátolt maradt. Az árak hivatalosan jegyzékeltettek: Tisztabuza: 7.10—7.40. Kétszeres: 6.30—6.70. Rozs: 6.20—6.40. Arpa: 6.10. Zab: 6.20—6.30. Tengeri: 5.60—5.70. Élősertés 37—39 kr. kilogrammonként. Hal közepesen. Baromfi igen sok. Szénából 5 kocsi és két oldalra való szalmából mintegy 50 kocsival került elő. Tüzifa és egyéb tüzelő anyagokból ritkán. Az iparosok csekély vásárt csaptak. A baromvásár élénken és elég forgalmassan zajlott le.

A közönség köréből.*)

Nyilt-levél

méltóságos Sándor Béla Bács-Bodrogh megye főispánjához

Zomborban.

Sok hirlapi panasz merült fel megyénk hivatalnokainak visszaélései vagy mulasztásai miatt is, ezekre azonban a zombori hivatalos sajtó azzal felelt, hogy nem lehet mindenütt jelen a főispán, s így nem is hibáztható alantasai vétkes cselekedetiért.

Legyen így.

Azonban a mi magához a főispán urhoz adatik, tehát a mi saját kezein keresztül megy, arról talán csak tudhat valamit méltóságod is?

Majdnem egy éve lesz, hogy egy ügyfelem, Csima Péter nevében írásbeli panaszt tettem méltóságodnál, de soha egy sornyi végzést sem kaptam reá.

Itt a főispán urnak közvetlen környezete követelt el mulasztást, ha ugyan nem méltóságod fiókjában hever az orvoslást kereső ember panaszos kérelme.

Most már ideje lenne, ha meghagyná méltóságod legalább irnokának, hogy valamiképen intézze el a beadványt, s küldje meg legalább a panasz kérvényhez mellékelt eredeti okiratokat, s ne kívánja, hogy egy szegény vidéki ember hetenként járjon irodámba megkérdezni: hová tettem irományait?

Tisztelettel

egy szabadkai ügyvéd.

H I R E K.

A legújabb dr! egy bunyevác fiu. Ez esetnek azért adunk különös jelentőséget, mert Lipozsentsits családból kaputos ember még nem került ki. A fiatal Lipozsentsits jogtudort üdvözöljük, adja isten hogy magyar bunyevác legyen, mint a Perüts, Mukits s a többi bunyevác családok végzett gyermekei.

Koch Salamon és neje kedves Nina nevü leánya e hó 12-én délután 4 órakor mondott örök hűséget Freudmann Simon kereskedőnek. Az egybekelés az izr. imaházban számos meghívott jelenlétében történt. Boldog életet!

A „Szabadkai Dalegyesület“ ismét életjelt ad magáról. Folyó hó 22-én ugyanis házi dalestélyt ad, melyre a meghívókat már szét is küldte. A „Dalegyesület“ eddigi estélyei mind kiválóan sikerültek s így csak a közönségnek tesztünk szolgálatot, midőn az élvezetesnek ígérkező estélyre felkérjük becses figyelmét. A meghívó szövege a következő: **Meghívó A „szabadkai dalegyesület“ 1890. évi november 22-én, este 1/2 8 órakor a nemzeti casinó helyiségben táncvizsgálommal egyekötött házi dalestélyt rendez, melyre az egyesület t. tagjait és a n. é. műpártoló**

*) E rovat alattik díjmentesek Szerk.

közönséget tisztelettel meghívja a rendező bizottság. A dalestélyt közvacsora követi. Az estélyre szóló beléptijjegyek nem tagok részére 1 frtért kapható Róth Armin kereskedésében.

A „Bács-Bodrogh“ megyei agarász egyesület ma kezdi meg évi rendes őszi agar versenyét a tompai általunk haszonbérrel vadászterületen. Előkelő birtokosaink egy része tehát ismét elmarad a mai értekezletről.

Simony János palicsi gépész fia ez év nyarán gyilkosság és öngyilkossági kísérletet követett el kedvese és önmaga ellen. A szép leány meghalt, a legény él, s tegnap állott a törvényszék előtt, ki félelmi börtönre és 3 évi hivatalvesztésre lett ítélve. A részleteket keddi számunkban közöljük.

A szabadkai izr. szent egyesület disztermében lélekemelő ünnepély folyt le f. hó 10-ik napján. — A helybeli izr. nőgyesület ünnepelte legszebb ünnepét, a jótékony ünnepét, 28 szegény iskolás leánykát tartott jól és öltöztetett fel tetőtől-talpig, hogy a küszöbön álló téli hidegben ne kelljen otthon dideregniök, hanem eljárassanak az iskolába. — Ezen eljárás dicséretre nem szorul. Annyira magán hordja a magasztosság bélyegét, hogy csak néma hódolattal lehet előtte meghajolni. Délután három óraker kezdődött az ünnepély, az egyesület tagjai és a hitközség számtalan előbbkelői előtt. — „Isten hozott“ című üdvözlő dallal fogadta a kis örvendő sereg a terembe lépő vendégeket. Ezután Szántó Edéné szökölt a gyermekekhez: intvén őket a haládatosság szép erényére. „Éljen a jótékony egyesület“ énekeltek a kis leánykák, midőn kilépett közülök egy kicsi árva és könnyezve mondott köszönetet a vett jókért. — Most Geiger Adolfné urnő magány adományára lett kiosztva (kendők). Weisz Helén polg. iskolai tanuló jó magaviseletéért és szorgalmáért 2 ezüst forint jutalmazásban részesült. — Ezután az egész templomi kar közreműködése mellett énekeltek a „Veszaledei“ héber háladálat, mely alkalommal Baron Izabella (árva) és Sztróke Etel (a főkantör leánya) szóló éneke lepte meg a hallgatóságot. Végül Kutna Mór főrabbi mondott köszönetet a humanismus nevében a nőgyesületnek.

A mig él, barátja marad a „Képes Családi Lapok“ című szépirodalmi, ismeretterjesztő, képes hetilapnak, a ki gazdag tartalmával, gyönyörű képeivel megismerekedett. E lap előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. s a kiadóhivatal (Budapesten, nagy korona-utca 20. sz.) melyhez az előfizetések legczélszerűbben postautalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatószámokkal.

Mindenféle. A bajai gyümölcsöszi egyesület e hó 10-ikétől kezdve naponként délután 3 órától kezdve fültetéséből fák, cserjék és gyökeres szőlőket, nyilvános árverésen elad. — **Baján Kazal** Ferencz volt gazd. tanácsos szép Mariskáját Pencz Adám Gara község jegyzője nőül vette. — **Id. Latinovits János** királyi tanácsos a bajai szegény iskolás gyermekek felruházására 60 frtot adott. — **Baján Nagy Antónia** okl. tanítónő egy magánjellegű hat osztályu elemi leányiskola nyithatására engedélyt nyert. — **Valjón** minő nyelvet beszélnek a menyországban? — kérdezte valaki egy társaságban a lelkész-től. Hát a latint — felelte tréfásan a tisztelendő — mert az holt nyelv. — **Horgoson** Erdélyi János kukorica-morzsolóra, mint magyar töltelős szabadalmat nyert. — **Nagyváradon** állandó színházat fognak létrehozni. — **Sack** a rettegett hasfelmet-szót állítólag Pármában elfogták egy angol orvos személyében. — **A tályat ág.** hitv. evang. egyház, melynek kebelében hazánk nagyfia **Kossuth Lajos** született s keresztelgetett, közelebb ünnepelte meg temploma felavatásának százados évfordulóját.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.

15910/890. tkv. sz.

Árverési hirdetés.

Marodics Glisó szabadkai lakos végrehajthatónak Vojnics szül. Vujevits Mária szabadkai lakos mint Vojnits h. Bászó jogutóda végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 160 frt tőkekövetelés és ennek 1874. évi április hó 22. napjától járó 6% kamatai 38 frt 9 kr. perbeli 50 frt végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 9 frt 50 kr. és a még felmerülendő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t. cz. 144. §. alapján és a 146. § értelmében a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai kir. járásbíró) területén levő Szabadka városában fekvő a szabadkai 514. sz. telek-jegyzőkönyvben felerészben **Vojnits h. Bászó**, $\frac{1}{4}$ részben Vojnits szül. Milkovits Manda és $\frac{1}{4}$ részben Antunovits István, Antunovits Katalin Kalmár Albertné és kk. Antunovits Gyula tulajdonát képező, azonban az 1881. évi 60. t. cz. 156. §. c. pontja értelmében egészben árverés alá bocsájtott A. I. 566. hr. számú ház, udvar és kertből álló ingatlanra 240 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltek oly feltételek mellett, hogy az árverés által ezen ingatlanból kk. Antunovits Gyula jutalékára c. 13 rsz. alatt bekebelezett, haszonélvezeti jog nem érintetik. Az árverés megtartására határidőül 1890. évi november hó 21. napjának d. e. 9 órája kebelbeli tkvi hivatalba tüzetik ki.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 24 frtot készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novemb. hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminist. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
Vevő köteles a vételért 2 egyenlő rész-

letben és pedig az első az árverés napjától számítandó 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6%-os kamatokkal együtt az 1881. évi deczember 6-án 39415. I. M. sz. alatt kelt rendeletben előírt módon a szabadkai kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Ezen árverési hirdetés kibocsájtásának egy idejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságnál (a kebelbeli tkvi hivatalban) Szabadka város előjáróságánál tekinthetők meg.

Az elrendelt árverés a fent irt telek-jegyzőkönyvben feljegyeztetni, ezen árverési hirdetés egy példányra a bíróság hirdetésnyi táblájára kifüggesztetni, továbbá kifüggesztés végett az árverési feltételek pedig megtekinthetők végett egy egy példányban Szabadka város előjáróságának nem különben ezen árverési hirdetés egy egy példányra Sándor, Csantavér, Topolya, Feketehegy, Kishegyes, Bajmok, O-Morovicza, és Pacsér szomszédos községekben a helybeli szokás szerint azonnali körözés végett a nevezett községek előjáróságaihoz megküldetni rendeltetik.

Kelt Szabadkán, 1890. október 7-én kir. trvszék tkvi oszt.

Kiss József.
kir. tázéri bíró.

Különféle

bolti-állványok, üzleti asztalok (pultok) és kirakati szekrények stb. mindannyi legjobb karban jutányos áron

eladók.

Bővebb értesítést adnak

Kunetz Testvérek.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomására hozni, hogy

„Központi“ kávéházamat

ujjonnan átalakítottam, ezenkívül még egy

különhelyiséget (Chambre separée)

nyitottam, hol minden kávéházi italokat, válogatott hideg ételeket és különféle palack borokat pontosan kiszolgálók. A n. é. közönség mulattatására jó zenéről is gondoskodtam, kérem szives pártfogásokat

mély tisztelettel

Rosenberger Lőrincz

kávés.

Az összes gyógytudományok tudora.

Dr. Harkányi Samu

fogorvos

szem-, fül- és gégebajokban specialista, a bécsi „Allgemeines Krankenhaus“-ban töltött több évi gyakornoksága után november hó 15-én Szabadkán, Veselényi u. 212. sz. telepedik le.

Rendel: Délután 1—2-ig.

Fogászati műtétekben d. u. 2—4-ig.

6—5